

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 23.7.2003
COM(2003) 403 τελικό

2003/0173 (COD)

Πρόταση για

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση της οδηγίας σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Κοινότητας, όσον αφορά τους μηχανισμούς έργων του Πρωτοκόλλου του Κυότο

(υποβάλλεται από την Επιτροπή)

{SEC(2003) 785 }

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1.1. Πολιτικό πλαίσιο της πρότασης

Η Κοινή Εφαρμογή ("JI") και ο Μηχανισμός Καθαρής Ανάπτυξης ("ο CDM"), μαζί με τη διεθνή εμπορία εκπομπών, είναι καινοτόμα μέσα που προβλέπονται στο Πρωτόκολλο του Κυότο¹. Αυτοί οι λεγόμενοι "ευέλικτοι μηχανισμοί του Κυότο" καθιστούν δυνατή την επίτευξη, από πλευράς συμβαλλομένων Μερών, ενός μέρους των στόχων τους, βάσει του Πρωτοκόλλου του Κυότο, επωφελούμενα των ευκαιριών να μειώσουν τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου σε άλλες χώρες με μικρότερο κόστος από εκείνο στο εσωτερικό της χώρας. Η λογική είναι ότι, από παγκόσμια περιβαλλοντική άποψη, ο τόπος όπου λαμβάνει χώρα η μείωση των εκπομπών έχει δευτερεύουσα σημασία, εφόσον επιτυγχάνονται γνήσιες μειώσεις εκπομπών. Οι κανόνες, οι λεπτομέρειες εφαρμογής και οι κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή των μηχανισμών του Πρωτοκόλλου του Κυότο συμφωνήθηκαν στην 7η Διάσκεψη των Μερών της UNFCCC (COP7, Νοέμβριος 2001), ως μέρος των λεγομένων "Συμφωνιών του Μαρακές".

Με την πρόταση αυτή θα δοθεί ώθηση στην JI και στον CDM, με την παροχή επιπρόσθετων κινήτρων στις επιχειρήσεις ώστε να συμμετάσχουν στους μηχανισμούς αυτούς. Με τον τρόπο αυτόν, προωθείται η μεταφορά τεχνολογίας προς βιομηχανικές χώρες, για παράδειγμα τη Ρωσία, και προς αναπτυσσόμενες χώρες, με ταυτόχρονη μείωση του κόστους για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων βάσει του κοινοτικού συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής, που θεσπίζεται με την οδηγία 2003/.../ΕΚ. Η πρόταση εκπέμπει ισχυρό σήμα προς τα άλλα συμβαλλόμενα Μέρη του Πρωτοκόλλου του Κυότο ότι η Κοινότητα έχει αναλάβει πλήρη δέσμευση όσον αφορά τους ευέλικτους μηχανισμούς του Κυότο και τα πλεονεκτήματα που συνεπάγονται τόσο για την Κοινότητα, όσο και για τα λοιπά Μέρη. Ταυτοχρόνως, οι βιομηχανικές χώρες έχουν υποχρέωση να μειώσουν τις εκπομπές τους αερίων θερμοκηπίου με τη λήψη εγχώριων μέτρων, λόγω του ιστορικού των επιπέδων εκπομπών τους και του παρόντος υψηλότερου επιπέδου κατά κεφαλήν εκπομπών σε σύγκριση με τις αναπτυσσόμενες χώρες. Σε αυτό στηρίζεται η αρχή της συμπληρωματικότητας, δηλαδή ότι οι βιομηχανικές χώρες πρέπει να προβούν σε σημαντικές ενέργειες στο εσωτερικό της χώρας για να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους όσον αφορά τη μείωση, να χρησιμοποιήσουν δε τους μηχανισμούς του Πρωτοκόλλου του Κυότο για να εκπληρώσουν μόνον ένα μέρος των υποχρεώσεων αυτών. Η εν λόγω αρχή καθιερώνεται με τις συμφωνίες του Μαρακές. Η ΕΕ ανέκαθεν υποστήριζε την αρχή αυτή. Είναι σημαντικό να συνεχίσει η ΕΕ να έχει το προβάδισμα στην αντιμετώπιση της αλλαγής του κλίματος, πόσω μάλλον με την εφαρμογή της αρχής της συμπληρωματικότητας. Με την πρόταση επιτυγχάνεται εξισορρόπηση μεταξύ του στόχου της προώθησης της JI και του CDM, αφενός, και της μέριμνας για τη συμπληρωματικότητά τους προς εγχώρια μέτρα μείωσης των εκπομπών, αφετέρου, λαμβανομένου υπόψη ότι το εν λόγω μέτρο από μόνο του δεν μπορεί να εξασφαλίσει συμπληρωματικότητα, εφόσον δεν επηρεάζει την ενδεχόμενη χρήση από τα κράτη μέλη των ευέλικτων μηχανισμών του Κυότο, ήτοι της JI, του CDM και της εμπορίας εκπομπών μεταξύ των Μερών. Ωστόσο, η Κοινότητα έχει ιδιαίτερη ευθύνη όσον αφορά τις δικές της νομοθετικές πράξεις.

¹ Το Πρωτόκολλο του Κυότο, που εγκρίθηκε το 1997, συμπληρώνει και ενισχύει τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στη Σύμβαση-πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για τις κλιματικές μεταβολές (UNFCCC).

1.2. Οι βασιζόμενοι σε έργα μηχανισμοί του Πρωτοκόλλου του Κυότο - Κοινή Εφαρμογή και ο Μηχανισμός Καθαρής Ανάπτυξης

Η JI και ο CDM βασίζονται σε έργα και καθιστούν δυνατή τη δημιουργία πιστωτικών μορίων, όταν με τα έργα επιτυγχάνονται μειώσεις εκπομπών επιπλέον εκείνων που θα είχαν λάβει χώρα εάν δεν αναλαμβάνονταν το έργο (το "βασικό" σενάριο). Τα έργα αυτά χρειάζεται να καταλήγουν σε γνήσια, μετρήσιμα και μακροπρόθεσμα οφέλη όσον αφορά τον μετριασμό της αλλαγής του κλίματος, συμβάλλοντας ταυτοχρόνως στην επίτευξη στόχων αειφόρου ανάπτυξης των χωρών υποδοχής, ιδίως μέσω της μεταφοράς περιβαλλοντικώς ορθών τεχνολογιών. Η JI και ο CDM διαφέρουν στον βαθμό που τα έργα υλοποιούνται σε χώρες με διαφορετικές δεσμεύσεις και, συνεπώς, υπόκεινται σε διαφορετικές απαιτήσεις για τον κύκλο έργου, βάσει των συμφωνιών του Μαρακές.

Τα έργα JI πρόκειται να αναλαμβάνονται σε ανεπτυγμένες χώρες ή σε χώρες με μεταβατική οικονομία (Μέρη του παραρτήματος I της UNFCCC). Συνεπάγονται συμμετοχή τουλάχιστον δύο χωρών οι οποίες έχουν αποδεχθεί στόχο εκπομπής, δηλαδή να περιοριστούν οι εκπομπές τους. Οι μειώσεις εκπομπών από έργα JI ονομάζονται *μονάδες μείωσης των εκπομπών* ("ERU") και εκχωρούνται από τη χώρα στην οποία εκτελείται το έργο ("χώρα υποδοχής"). Η υλοποίηση ενός έργου JI καταλήγει σε μεταφορά ERU από μια χώρα σε άλλη, αλλά οι συνολικές επιτρεπόμενες εκπομπές στις χώρες παραμένουν οι ίδιες ("διαδικασία συμψηφισμού"). Η χώρα υποδοχής ωφελείται διότι ελαχιστοποιεί το μερίδιο της καταλογισμένης της ποσότητας που έχει να μεταφέρει, ενώ η χώρα επένδυσης ωφελείται διότι μεγιστοποιεί τον αριθμό καταλογισμένων ποσοτικών μονάδων που αποκτά. Αναμένεται ότι και οι δύο χώρες θα επιτύχουν σωστή εξισορρόπηση. Λόγω αυτής της εξισορρόπησης, απαιτείται λιγότερο αυστηρή διαδικασία ελέγχου, βάσει των συμφωνιών του Μαρακές. Η JI αναμένεται να αποτελέσει καλό μέσο για τη μεταφορά προηγμένων περιβαλλοντικώς ορθών τεχνολογιών, ιδιαίτερα στη Ρωσία, όπου υπάρχει μεγάλη δυνατότητα για επενδύσεις JI στον ενεργειακό τομέα.

Έργα JI μπορούν επίσης να υλοποιηθούν μεταξύ δύο κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Στην περίπτωση αυτή, το αποτέλεσμα για το περιβάλλον όσον αφορά τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου είναι πάλι διαδικασία συμψηφισμού μέσα στην Κοινότητα. Η αλληλεπίδραση μεταξύ του κοινοτικού συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής και αυτών των ενδεχομένων έργων αποκτά όλο και μεγαλύτερη σημασία.

Το Πρωτόκολλο του Κυότο προβλέπει την υλοποίηση έργων CDM σε αναπτυσσόμενες χώρες (Μέρη που δεν περιλαμβάνονται στο παράρτημα I της UNFCCC, χωρίς ποσοτικούς στόχους μείωσης των εκπομπών). Τα Μέρη του παραρτήματος I μπορούν να χρησιμοποιούν πιστωτικά μόρια CDM για να αντισταθμίσουν τυχόν αύξηση των εγχώριων εκπομπών τους κατά τη διάρκεια μιας περιόδου ανάληψης υποχρεώσεων. Ως εκ τούτου, απαιτείται επιπρόσθετο επίπεδο διασφάλισης όσον αφορά την εγκυρότητα και την ποσότητα πιστωτικών μορίων εκπομπής, τα οποία προκύπτουν από δραστηριότητες CDM. Η διαφορά αυτή αντικατοπτρίζεται στις συμφωνίες του Μαρακές. Την εφαρμογή του CDM εποπτεύει ένα όργανο της UNFCCC, το Διοικητικό Συμβούλιο του CDM, το οποίο είναι αρμόδιο για τη χορήγηση πιστωτικών μορίων CDM, που ονομάζονται *πιστοποιημένες μειώσεις εκπομπών* ("CER"). Ο CDM αναμένεται να αποτελέσει άριστο μέσο για τη μεταφορά προηγμένων περιβαλλοντικώς ορθών τεχνολογιών στις αναπτυσσόμενες χώρες, συνδράμοντάς τις ταυτοχρόνως να επιτύχουν τους στόχους τους για αειφόρο ανάπτυξη, όπως ανακούφιση των πτωχών και τομεακή οικονομική μεταρρύθμιση.

Τα Μέρη είναι υπεύθυνα για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους, βάσει του Πρωτοκόλλου του Κυότο, αλλά εκείνος που αναμένεται ότι θα προωθήσει την JI και τον

CDM είναι κυρίως ο ιδιωτικός τομέας. Μέχρι τώρα, ο ιδιωτικός τομέας ήταν διστακτικός έναντι της JI ή του CDM, λόγω της αβεβαιότητας που επικρατούσε όσον αφορά την έναρξη ισχύος του Πρωτοκόλλου του Κυότο. 110 Μέρη, που αντιπροσωπεύουν περισσότερο από τα δύο τρίτα του παγκόσμιου πληθυσμού, έχουν επικυρώσει το Πρωτόκολλο του Κυότο, αλλά η JI και ο CDM δεν θα αρχίσουν να υφίστανται παρά μόνον όταν τεθεί σε ισχύ το Πρωτόκολλο. Και άλλοι παράγοντες ήσσονος σημασίας έχουν προκαλέσει δισταγμούς στον ιδιωτικό τομέα, μεταξύ δε αυτών συγκαταλέγονται το ενδεχόμενο κόστος των συναλλαγών και οι κίνδυνοι που σχετίζονται με την πρόωρη εφαρμογή της JI και του CDM, καθώς και η έλλειψη υποδομής και θεσμικών οργάνων, σε πολλές πιθανές χώρες υποδοχής, για να επιλέξουν και να εγκρίνουν τα έργα. Επιπλέον, εκτός από την αγορά κρατικών προμηθειών, εφόσον οι εταιρείες δεν υπόκεινται σε υποχρέωση να μειώσουν τις δικές τους εκπομπές αερίων θερμοκηπίου στο εσωτερικό της χώρας, είναι πολύ πιθανό ότι η δέσμευση του ιδιωτικού τομέα έναντι της JI και του CDM θα παραμείνει περιορισμένη.

1.3. Σύνδεση της JI και του CDM με το κοινοτικό σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής για να ελαττωθεί το κόστος της μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου εντός της ΕΕ, με ταυτόχρονη συμβολή στην παγκόσμια αειφόρο ανάπτυξη

Στις 18 Μαρτίου 2003, το Συμβούλιο καθόρισε κοινή θέση² για οδηγία σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Κοινότητας, προκειμένου να προωθήσει τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου κατά τρόπο αποδοτικό από πλευράς κόστους εντός της ΕΕ. Η τελική έγκριση της εν λόγω οδηγίας αναμένεται εντός του 2003.

Με αυτό το σύστημα οι άμεσες εκπομπές αερίων θερμοκηπίου εντάσσονται σε ρυθμιστικό πλαίσιο, όπου η συνολική ποσότητα εκπομπών είναι περιορισμένη. Αρχίζοντας από το 2005, σύμφωνα με το σύστημα, θα απαιτείται να φροντίζουν οι μεγάλοι φορείς εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (παραγωγή ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας και βιομηχανίες έντασης ενεργείας) ώστε να αντιστοιχούν οι εκπομπές από τις εγκαταστάσεις τους με τα δικαιώματα που έχουν κατανεμηθεί μέσω των εθνικών σχεδίων κατανομής. Το κοινοτικό σύστημα προσφέρει στους φορείς εκμετάλλευσης των εγκαταστάσεων ευελιξία είτε να επενδύσουν σε τεχνολογία μείωσης, είτε να αποκτήσουν κοινοτικά δικαιώματα στην αγορά που να αντιστοιχούν με τις εκπομπές τους, ανάλογα με το ποιο είναι φθηνότερο. Το κοινοτικό σύστημα θα συμβάλει, κατά τρόπο αποδοτικό από πλευράς κόστους, στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων της ΕΕ βάσει του Πρωτοκόλλου του Κυότο³. Η κοινή θέση δεν προβλέπει τη συμπερίληψη πιστωτικών μορίων από JI ή CDM.

Το κεντρικό στοιχείο της παρούσας πρότασης είναι να προβλέπει την αναγνώριση των πιστωτικών μορίων από JI και CDM ως ισοδύναμων με τα κοινοτικά δικαιώματα εκπομπής, ώστε να χρησιμοποιηθούν στο πλαίσιο του κοινοτικού συστήματος από τους φορείς εκμετάλλευσης για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους. Με τη σύνδεση αυτή θα διευρυνθεί το φάσμα επιλογών συμμόρφωσης στο πλαίσιο του κοινοτικού συστήματος,

² Έγγραφο του Συμβουλίου 15792/02.

³ Η ΕΚ και τα κράτη μέλη της είναι συμβαλλόμενα Μέρη στην UNFCCC. Η ΕΚ επικύρωσε το Πρωτόκολλο του Κυότο με την απόφαση 2002/358/ΕΚ του Συμβουλίου της 25ης Απριλίου 2002 για την έγκριση, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, του Πρωτοκόλλου του Κυότο στην UNFCCC και την από κοινού τήρηση των σχετικών δεσμεύσεων (ΕΕ 15 Μαΐου 2002, L 130, σελίδα 1). Η ΕΚ και τα κράτη μέλη της επικύρωσαν το Πρωτόκολλο του Κυότο την 31η Μαΐου 2002 και δεσμεύθηκαν να μειώσουν τις εκπομπές τους αερίων θερμοκηπίου κατά 8% κάτω από τα επίπεδα του 1990 έως το 2008-2012.

καταλήγοντας έτσι σε μείωση του κόστους συμμόρφωσης των εγκαταστάσεων που συμμετέχουν στο σύστημα. Με τη σύνδεση θα βελτιωθεί η ρευστότητα της ευρωπαϊκής αγοράς δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου και θα μειωθεί η τιμή τους στην αγορά. Υπολογίζεται ότι το ετήσιο κόστος συμμόρφωσης, κατά την περίοδο 2008-2012, για τις καλυπτόμενες από το σύστημα εγκαταστάσεις στη διευρυμένη ΕΕ θα μειωθεί κατά περισσότερο από 20%. Οι τιμές των δικαιωμάτων στη διευρυμένη ΕΕ, με σύνδεση όπως προτείνεται, υπολογίζεται ότι θα μειωθούν περίπου κατά το ήμισυ.

Η παρούσα πρόταση θα τονώσει τη ζήτηση για πιστωτικά μόρια από JI, ιδίως από τη Ρωσία, λόγω των μεγάλων δυνατοτήτων εκτέλεσης έργων εκεί, και θα καταλήξει σε περισσότερες επενδύσεις από κοινοτικές εταιρείες, καθώς και στην ανάπτυξη και μεταφορά προηγμένων περιβαλλοντικώς ορθών τεχνολογιών και τεχνογνωσίας. Με την τόνωση της ζήτησης για πιστωτικά μόρια από CDM, θα βοηθήσει επίσης τις αναπτυσσόμενες χώρες, στις οποίες εκτελούνται έργα CDM, να επιτύχουν τους στόχους τους για αειφόρο ανάπτυξη, με τη μεταφορά περιβαλλοντικώς ορθών τεχνολογιών και τεχνογνωσίας. Θα συντείνει στην καταπολέμηση της αλλαγής του κλίματος, με την εφαρμογή του Πρωτοκόλλου του Κυότο και τις UNFCCC.

Η πρόταση βασίζεται στο άρθρο 175 παράγραφος 1 της συνθήκης, εφόσον ο γενικός της στόχος είναι η προώθηση δραστηριοτήτων που μειώνουν τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου κατά τρόπο αποδοτικό από πλευράς κόστους, συμβάλλοντας ταυτόχρονα στην παγκόσμια αειφόρο ανάπτυξη, και επειδή τροποποιεί την κοινοτική οδηγία για την εμπορία εκπομπών, η οποία βασίζεται στο ίδιο άρθρο.

Η σύνδεση της JI και του CDM με την εμπορία εκπομπών αποτέλεσε αντικείμενο εκτενών συζητήσεων και ανάλυσης, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Προγράμματος για την Αλλαγή του Κλίματος (ΕΠΑΚ), στο οποίο συμμετείχαν πολλοί παράγοντες και στο οποίο βασίζεται η παρούσα πρόταση. Συγκεκριμένα, η ομάδα εργασίας του ΕΠΑΚ που ασχολήθηκε με την JI και τον CDM (2002) υποστήριξε σθεναρά την άποψη ότι η σύνδεση της JI και του CDM με το κοινοτικό σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής είναι επιθυμητή και εφικτή, εφόσον δεν υπονομεύεται η περιβαλλοντική ακεραιότητα του συστήματος εμπορίας εκπομπών και υπό τον όρο ότι διατηρείται η λογική συνέπεια με το Πρωτόκολλο του Κυότο και τις συμφωνίες του Μαρακές.

Με την πρόταση δημιουργούνται επίσης συνέργειες με την ευρωπαϊκή έρευνα, μέσω των κοινοτικών προγραμμάτων πλαισίων ΕΤΑ. Η ευρωπαϊκή έρευνα υποστηρίζει τεχνολογίες για την αντιμετώπιση της αλλαγής του κλίματος: η JI και ο CDM θα προωθήσουν τη μεταφορά τους σε άλλες βιομηχανικές και αναπτυσσόμενες χώρες.

1.4. Η μορφή και η δομή της πρότασης

Αφού ο βασικός στόχος είναι να αναγνωρισθούν τα πιστωτικά μόρια από JI και CDM, για να καταστεί δυνατή η χρήση τους στο πλαίσιο του κοινοτικού συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής, η πρόταση έχει τη μορφή οδηγίας για την τροποποίηση της οδηγίας 2003/.../ΕΚ σχετικά με τη θέσπιση του κοινοτικού συστήματος. Εισάγει τις αναγκαίες προϋποθέσεις για τον σκοπό αυτόν, διατηρώντας την αρχιτεκτονική, την απλότητα και την περιβαλλοντική ακεραιότητα του συστήματος. Με την ενοποίηση της υπάρχουσας νομοθεσίας, αποτελεί τον λογικότερο τρόπο για να επιτευχθεί ο στόχος πολιτικής, με ταυτόχρονη μείωση του κόστους εφαρμογής.

Η σύνδεση της JI και του CDM με το κοινοτικό σύστημα συνεπάγεται τη δημιουργία μιας γέφυρας επικοινωνίας μεταξύ δύο διαφορετικών πλαισίων. Η JI και ο CDM σχετίζονται με

έργα, βασίζονται σε προσέγγιση με γραμμή βάσης και πιστωτικά μόρια, με εξακρίβωση εκ των υστέρων της επιτευχθείσας μείωσης των εκπομπών, ενώ το κοινοτικό σύστημα είναι ένα πρόγραμμα "ανωτάτου ορίου (cap) και εμπορίου" για τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, με βάση εκ των προτέρων κατανομή δικαιωμάτων εκπομπής στις καλυπτόμενες εγκαταστάσεις. Η παρούσα πρόταση αντικατοπτρίζει το γεγονός ότι αυτά τα δύο πλαίσια διαφέρουν από πολλές πλευρές (διαφορετικά σχετικά όργανα για την εκχώρηση δικαιωμάτων εκπομπής και πιστωτικών μορίων, διαφορετικό χρονοδιάγραμμα για την υλοποίηση, διαφορετικές μονάδες καταλογισμού).

Το σημείο εκκίνησης είναι ότι τα πιστωτικά μόρια από JI και CDM αναγνωρίζονται ως ισοδύναμα με τα κοινοτικά δικαιώματα εκπομπής, από περιβαλλοντική και οικονομική άποψη. Κατά συνέπεια, η πρόταση δεν τροποποιεί τους κύκλους έργων μέσω των οποίων εκχωρούνται τα πιστωτικά μόρια από JI και CDM. Αυτό σημαίνει ότι η πρόταση βασίζεται στην εμπιστοσύνη έναντι του συστήματος του Κυότο και των αρμόδιων θεσμικών οργάνων, ιδίως του Διοικητικού Συμβουλίου του CDM και της Εποπτικής Επιτροπής του άρθρου 6. Εισάγει ορισμένες διασφαλίσεις όσον αφορά το τι θα συνδεθεί και πόσο θα συνδεθεί, προκειμένου να καταστούν επιχειρησιακές οι συμφωνίες του Μαρακές και να διατηρηθεί η περιβαλλοντική ακεραιότητα του κοινοτικού συστήματος.

Με την πρόταση μεταφέρονται επίσης στην κοινοτική νομοθεσία ορισμένες διεθνώς συμφωνημένες αρχές, κριτήρια και απαιτήσεις για τα έργα, ούτως ώστε να εξασφαλίζεται η τήρησή τους σε έργα εγκεκριμένα από την Κοινότητα και τα κράτη μέλη της. Είναι σημαντικό να μπορέσουν οι εν λόγω απαιτήσεις να καταστούν εκτελεστές στην κοινοτική νομοθεσία, ώστε να εξασφαλισθεί η εκπλήρωση των υποχρεώσεων της Κοινότητας και των κρατών μελών της και επειδή τα εν λόγω πιστωτικά μόρια από JI και CDM φαίνεται ότι θα αποτελέσουν την πλειονότητα των πιστωτικών μορίων που θα χρησιμοποιηθούν στο πλαίσιο του κοινοτικού συστήματος.

2. Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ: Η ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΡΙΩΝ ΑΠΟ JI ΚΑΙ CDM ΣΕ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Κεντρικό στοιχείο της πρότασης αποτελεί η έννοια της μετατροπής από τα κράτη μέλη των πιστωτικών μορίων από JI και CDM, αντιστοίχως "ERU" και "CER", σε δικαιώματα, τη μονάδα καταλογισμού στο πλαίσιο του κοινοτικού συστήματος. Κατόπιν αιτήσεως προς την αρμόδια αρχή τους, οι φορείς εκμετάλλευσης μπορούν να λάβουν δικαιώματα από μετατροπή CER και ERU, που είτε έχουν δημιουργήσει οι ίδιοι, είτε έχουν αποκτήσει στην αγορά⁴. Η μετατροπή λαμβάνει χώρα μέσω της εκχώρησης δικαιωμάτων από το κράτος μέλος, εις αντάλλαγμα CER και ERU, που κατέχει ο εν λόγω φορέας εκμετάλλευσης στο εθνικό του μητρώο. Τα δικαιώματα επιπροστίθενται σε εκείνα τα δικαιώματα που κατανέμονται με τα εθνικά σχέδια κατανομής στους φορείς εκμετάλλευσης βάσει του κοινοτικού συστήματος. Οι φορείς εκμετάλλευσης θα μπορούν να μετατρέπουν πιστωτικά μόρια από JI και CDM σε οποιοδήποτε κράτος μέλος προβλέπει την εν λόγω μετατροπή.

Η μετατροπή των CER και ERU σε δικαιώματα παρουσιάζει ορισμένα πλεονεκτήματα, για τις αρχές των κρατών μελών και για τις εταιρείες που συμμετέχουν στο κοινοτικό σύστημα. Οι εταιρείες που συμμετέχουν στο σύστημα εμπορίας εκπομπών θα αποκτήσουν τη βεβαιότητα ότι θα είναι σε θέση να χρησιμοποιούν τα δικαιώματα από μετατροπή CER ή

⁴ Η εκχώρηση ERU ή CER από ένα κράτος μέλος σε έναν φορέα εκμετάλλευσης, χωρίς πληρωμή που να αντιστοιχεί στην αξία της αγοράς, ενδέχεται να συνιστά κρατική ενίσχυση και θα πρέπει να γνωστοποιείται στην Επιτροπή.

ERU ακριβώς κατά τον ίδιο τρόπο όπως οποιαδήποτε άλλα δικαιώματα που τους έχουν κατανεμηθεί εξ αρχής ή έχουν αποκτήσει, προκειμένου να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους βάσει του κοινοτικού συστήματος. Η απουσία οποιωνδήποτε επιπρόσθετων περιορισμών στη χρήση ή στην κατοχύρωση δικαιωμάτων από πλευράς φορέων προσφέρει, επομένως, πλήρη ανταλλαξιμότητα του χαρτοφυλακίου των εταιρειών στο πλαίσιο του κοινοτικού συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής. Το γεγονός αυτό προσφέρει επίσης περισσότερη βεβαιότητα όσον αφορά το ποια πιστωτικά μόρια είναι αποδεκτά για σκοπούς συμμόρφωσης, όπως και χαμηλότερο κόστος συναλλαγών χάρη στην ύπαρξη απλουστευμένου συστήματος.

Στην οδηγία 2003/.../ΕΚ καθίσταται σαφές (στην αιτιολογική σκέψη 9) ότι, από το 2008, η μεταβίβαση δικαιωμάτων συνεπάγεται αντίστοιχες προσαρμογές των εκχωρημένων ποσοτικών μονάδων, σύμφωνα με το Πρωτόκολλο του Κυότο, και η περίπτωση αυτή θα προβλέπεται στον κανονισμό για τα μητρώα που θα εκδοθεί σύμφωνα με το άρθρο 19 της εν λόγω οδηγίας. Για τα κράτη μέλη, η ανταλλαγή CER και ERU με δικαιώματα συνδεδεμένα με καταλογισθείσες ποσοτικές μονάδες θα διευκολύνει την εφαρμογή των περιορισμών του Πρωτοκόλλου του Κυότο όσον αφορά τη χρήση και τη μεταφορά πιστωτικών μορίων από JI και CDM (μέχρι 2,5% το πολύ της καταλογισθείσας ποσότητας ενός Μέρους, αντιστοίχως, στην περίοδο 2013-2017⁵).

3. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΡΙΩΝ ΑΠΟ JI ΚΑΙ CDM

Βάσει της πρότασης, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να μετατρέπουν CER και ERU από δραστηριότητες έργων, εφόσον πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

3.1. Ποσοτικές προϋποθέσεις

Αν και η παροχή απεριόριστης πρόσβασης σε πιστωτικά μόρια από JI και CDM μπορεί να έχει θετικές οικονομικές επιπτώσεις, ενδέχεται ταυτοχρόνως να υπονομεύσει την περιβαλλοντική ακεραιότητα του κοινοτικού συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής. Η σύνδεση με την JI και τον CDM θα επιτρέψει την αύξηση των εκπομπών σε τομείς που καλύπτονται από το σύστημα και θα επηρεάσει τις προβλέψεις εκπομπών των εγκαταστάσεων που χρησιμοποιούν αυτά τα πιστωτικά μόρια. Με αυτή την "εξωτερίκευση" των μειώσεων των εκπομπών εκτός της ΕΕ, χάνονται τα συμπληρωματικά οφέλη για το περιβάλλον από τις περαιτέρω μειώσεις των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, υπό μορφήν π.χ. μειωμένων εκπομπών θείου ή διοξειδίου του αζώτου. Συν τοις άλλοις, αποθαρρύνονται οι πρωτοβουλίες για τη μείωση των εκπομπών εντός της ΕΕ. Με την άσκηση πτωτικής πίεσης στις τιμές της αγοράς, θα μπορούσε επίσης να υπάρξει στρεβλωτικός αντίκτυπος, με την καθυστέρηση της τεχνολογικής ανάπτυξης των τεχνολογιών που εμφανίζουν τις μεγαλύτερες προοπτικές μείωσης των εκπομπών εντός της ΕΕ, ενώ είναι απαραίτητες για την καταπολέμηση της αλλαγής του κλίματος μεσοπρόθεσμα έως μακροπρόθεσμα.

Οι ανησυχίες αυτές αναγνωρίζονται στο Πρωτόκολλο του Κυότο, το οποίο προβλέπει ότι *"Η απόκτηση ERU είναι συμπληρωματική προς την ανάληψη εγχωρίων δράσεων που αποσκοπούν στην ανταπόκριση προς τις υποχρεώσεις"*⁶ και ότι *"Μέρη ... ενδέχεται να αξιοποιούν τις επιπλέον πιστοποιημένες μειώσεις εκπομπών από ανάλογες δραστηριότητες έργων προκειμένου να συμβάλλουν στη συμμόρφωση με μέρος των ... υποχρεώσεων που έχουν αναλάβει όσον*

⁵ Αποφάσεις 16/CP.7 και 17/CP.7.

⁶ Άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο δ) του Πρωτοκόλλου του Κυότο, σχετικά με την JI.

αφορά τη μείωση⁷". Στις συμφωνίες του Μαρακές επίσης προβλέπεται "ότι η χρήση των μηχανισμών είναι συμπληρωματική προς την ανάληψη εγχωρίων δράσεων⁸". Οι αναπτυσσόμενες χώρες επιθυμούν να αναλάβουν οι βιομηχανικές χώρες σημαντική δράση για να μειώσουν τις εκπομπές τους στο εσωτερικό της κάθε χώρας και, αν και ενδιαφέρονται για επενδύσεις μέσω του CDM, δεν θα είναι πρόθυμες να αναλάβουν μεγαλύτερες υποχρεώσεις για την καταπολέμηση της αλλαγής του κλίματος, εκτός εάν οι βιομηχανικές χώρες αναλάβουν σημαντική δράση για τη μείωση των εγχωρίων εκπομπών.

Αν και η Κοινότητα και τα κράτη μέλη της έχουν συμφωνήσει σε διεθνές επίπεδο ότι *"η χρήση των μηχανισμών είναι συμπληρωματική προς την ανάληψη εγχωρίων δράσεων"*, το κοινοτικό σύστημα δημιουργεί μια αγορά σε ευρωπαϊκή κλίμακα, όπου τα δικαιώματα μπορούν να αποτελούν αντικείμενο εμπορίας χωρίς περιορισμούς. Αυτό σημαίνει ότι τα κράτη μέλη δεν μπορούν να λαμβάνουν μεμονωμένες αποφάσεις όσον αφορά ποια πιστωτικά μόρια θα αναγνωρίσουν και ποια όχι στο πλαίσιο του κοινοτικού συστήματος. Χρειάζεται, άρα, να παρακολουθείται εκ του σύνεγγυς το επίπεδο των πιστωτικών μορίων από JI και CDM που μετατρέπονται προς χρήση στο κοινοτικό σύστημα και να υπάρχει διάταξη στην παρούσα πρόταση που να προβλέπει διενέργεια επανεξέτασης, ώστε να εξασφαλίζεται εν ανάγκη η τήρηση των συμφωνιών του Μαρακές, αφού αυτό δεν μπορεί να γίνει από τα κράτη μέλη μεμονωμένα όσον αφορά το κοινοτικό σύστημα. Επομένως, η πρόταση προβλέπει αυτόματη διενέργεια επανεξέτασης, μόλις ο αριθμός των CER και ERU, οι οποίες έχουν μετατραπεί προς χρήση στο κοινοτικό σύστημα, φθάσει στο 6% της συνολικής ποσότητας δικαιωμάτων που έχουν κατανεμηθεί από τα κράτη μέλη. Στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή μπορεί να εξετάσει κατά πόσον θα πρέπει να εισαχθεί μέγιστο όριο, παραδείγματος χάριν, 8% της συνολικής ποσότητας δικαιωμάτων για την υπόλοιπη περίοδο, προκειμένου να εξασφαλισθεί συμπληρωματικότητα, βάσει του Πρωτοκόλλου του Κυότο, με το κοινοτικό σύστημα και να διατηρηθεί ο συνολικός στόχος του κοινοτικού συστήματος, δηλαδή να επιτευχθούν μειώσεις των εκπομπών εντός της ΕΕ. Η εισαγωγή αυτής της ποσοτικής προϋπόθεσης θα λάβει χώρα μέσω της επιτροπής που εκτελεί καθήκοντα σχετικά με την οδηγία 2003/.../ΕΚ, λόγω της πρακτικής ανάγκης να ληφθεί η απόφαση κατά τη διάρκεια της σχετικής περιόδου εμπορίας.

Με αυτή η διάταξη παρακολούθησης δεν περιορίζεται η ποσότητα πιστωτικών μορίων που μετατρέπονται προς το παρόν, εξαιρουμένου του αποκλεισμού των πιστωτικών μορίων από έργα που αφορούν καταβόθρες (βλ. σημείο 3.2 κατωτέρω). Επομένως, οι φορείς εκμετάλλευσης που καλύπτονται από το κοινοτικό σύστημα εμπορίας εκπομπών θα μπορέσουν να αποκομίσουν όλα τα οφέλη από τη σύνδεση της JI και του CDM με το κοινοτικό σύστημα. Τα οφέλη αυτά υπολογίζεται ότι συνίστανται στη μείωση της τιμής του δικαιώματος κατά το ήμισυ, από 26 ευρώ χωρίς τη σύνδεση σε λιγότερα από 13 ευρώ, και σε ετήσιες εξοικονομήσεις κόστους, για τις εγκαταστάσεις που καλύπτονται από το κοινοτικό σύστημα, ανερχόμενες σε ύψος 700 εκατομ. ευρώ στη διευρυμένη ΕΕ. Οι εκπομπές αυτών των εγκαταστάσεων θα μπορέσουν να αυξηθούν κατά περίπου 111 εκατομ. τόνους ισοδύναμου CO₂, σε σύγκριση με τη γραμμή βάσης χωρίς τη σύνδεση.

Με την παρούσα πρόταση δεν ρυθμίζεται η χρήση των πιστωτικών μορίων JI ή CDM από τα κράτη μέλη ή από ιδιώτες σε σχέση με τις υποχρεώσεις εκτός του πλαισίου του κοινοτικού συστήματος και παραμένει στην αρμοδιότητα των κρατών μελών η εξασφάλιση συμπληρωματικότητας στα πεδία αυτά. Για τον λόγο αυτόν, σύμφωνα με την πρόσφατη

⁷ Άρθρο 12 παράγραφος 3 στοιχείο β) του Πρωτοκόλλου του Κυότο, σχετικά με τον CDM.

⁸ Απόφαση 15/CP.7: "Αρχές, χαρακτήρας και πεδίο εφαρμογής των μηχανισμών σύμφωνα με τα άρθρα 6, 12 και 17 του Πρωτοκόλλου του Κυότο".

πρόταση της Επιτροπής για μηχανισμό παρακολούθησης των εκπομπών αερίων που συμβάλλουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου στην Κοινότητα και την εφαρμογή του Πρωτοκόλλου του Κυότο⁹, απαιτείται από τα κράτη μέλη να υποβάλλουν εκθέσεις σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η χρήση της JI και του CDM είναι συμπληρωματική προς την ανάληψη εγχωρίων δράσεων. Εξ άλλου, η πρόταση δεν εμποδίζει φορείς του ιδιωτικού τομέα στην ΕΕ να δημιουργούν, να κατέχουν ή να μεταβιβάζουν CER και ERU πέραν του ποσοτικού ορίου. Οι CER και ERU που δεν μετατρέπονται σε κοινοτικά δικαιώματα διατηρούν την εμπορική τους αξία ως μέσα συμμόρφωσης με το Πρωτόκολλο του Κυότο, για τα κράτη μέλη και άλλα Μέρη του Πρωτοκόλλου του Κυότο.

Υπολογίζεται ότι, ελλείψει ορίων σχετικών με τη μετατροπή, όπως προβλέπεται στην παρούσα πρόταση, τα πιστωτικά μόρια από JI και CDM που θα χρησιμοποιηθούν στο κοινοτικό σύστημα θα ανέλθουν κατά προσέγγιση σε 7% των αρχικά κατανεμηθέντων δικαιωμάτων για την περίοδο 2008-2012. Το επίπεδο του 6% της συνολικής ποσότητας κατανεμημένων δικαιωμάτων, βάσει του οποίου κινείται η επανεξέταση, υπολογίζεται ότι αντιστοιχεί σε περίπου 2% των κοινοτικών εκπομπών κατά το έτος βάσης. Αυτό θα αντιπροσωπεύει περισσότερο από το ένα τέταρτο των συνολικών μειώσεων των εκπομπών κατά 8%, που πρέπει να επιτύχει η ΕΕ ώστε να φθάσει στον στόχο της βάσει του Πρωτοκόλλου του Κυότο. Το μέγιστο επίπεδο του 8%, το οποίο θα εξετάσει η Επιτροπή, όταν το επίπεδο φθάσει στο 6%, που αποτελεί το κατώφλι ενεργοποίησης της επανεξέτασης, υπολογίζεται ότι αντιστοιχεί σε 2,7% των κοινοτικών εκπομπών κατά το έτος βάσης ή στο ένα τρίτο του στόχου της Κοινότητας βάσει του Πρωτοκόλλου του Κυότο. Θα προβλέπεται παρακολούθηση μέσω του κανονισμού για τα μητρώα, κατά τη στιγμή που οι CER και οι ERU μετατρέπονται σε κοινοτικά δικαιώματα, θα προβλέπεται δε κατάλληλη πρόσβαση του κοινού σε πληροφορίες σχετικά με τις ποσότητες που μετατρέπονται στα κράτη μέλη¹⁰. Λαμβάνοντας υπόψη ότι τα κράτη μέλη μπορούν να κάνουν χρήση των ευέλικτων μηχανισμών του Πρωτοκόλλου του Κυότο, επιπλέον της μετατροπής των πιστωτικών μορίων από JI και CDM σύμφωνα με την παρούσα πρόταση, τα εν λόγω κατώφλια θεωρούνται απαραίτητα για να εξασφαλισθεί η συμπληρωματικότητα των ευέλικτων μηχανισμών προς τις εγχώριες προσπάθειες μείωσης των εκπομπών εντός της ΕΕ.

3.2. Ποιοτικές προϋποθέσεις:

- **Αποφυγή διπλής μέτρησης των εκπομπών που καλύπτονται από το κοινοτικό σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής και των μειώσεων των εκπομπών από δραστηριότητες έργων**

Με την τοποθέτηση των άμεσων εκπομπών από ορισμένες δραστηριότητες σε ρυθμιστικό πλαίσιο, όπου προβλέπεται ανώτατο όριο για τη συνολική ποσότητα εκπομπών, το κοινοτικό σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής δεν διατρέχει τον κίνδυνο "διπλής μέτρησης". Ως αποτέλεσμα της εναρμονισμένης και συνεπούς κάλυψης του τομέα παραγωγής ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας, τα κράτη μέλη δεν μπορούν να κατανείμουν δικαιώματα σε εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής από πηγές που δεν περιέχουν άνθρακα ή σε εγκαταστάσεις που καταναλώνουν ηλεκτρική ή θερμική ενέργεια ή ατμό (έμμεσοι φορείς εκπομπής).

Ωστόσο, θα μπορούσε να σημειωθεί διπλή μέτρηση, στο πλαίσιο της σύνδεσης πιστωτικών μορίων από έργα με το κοινοτικό σύστημα εμπορίας, εάν οι ERU εκχωρούνταν κατόπιν

⁹ COM(2003) 51 τελικό.

¹⁰ Βλ. ιδίως το άρθρο 20 παράγραφος 3 της οδηγίας 2003/.../ΕΚ.

μειώσεων οι οποίες προκύπτουν από έργα που αναλαμβάνονται εντός της Κοινότητας και που επίσης καταλήγουν άμεσα ή έμμεσα σε μείωση ή περιορισμό των εκπομπών από εγκατάσταση καλυπτόμενη από το κοινοτικό σύστημα εμπορίας εκπομπών. Η διπλή μέτρηση χρειάζεται να αποφευχθεί τόσο από περιβαλλοντική, όσο και από οικονομική άποψη. Η δημιουργία ERU, ενώ ταυτοχρόνως απελευθερώνει δικαιώματα, συνεπάγεται χαλάρωση του συνολικού ανωτάτου ορίου, καθώς οι ERU που ανταλλάσσονται με δικαιώματα επιτρέπουν στον κάτοχο να αυξήσει τις εκπομπές κατά την ίδια ποσότητα ως εάν να είχαν μειωθεί μέσω έργου ΙΙ. Από οικονομική άποψη, η διπλή μέτρηση θα στρέβλωνε τον ανταγωνισμό στην απελευθερωμένη ευρωπαϊκή αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Εφόσον για τις υπάρχουσες πηγές που δεν περιέχουν άνθρακα δεν εκχωρούνται δικαιώματα στην αρχική κατανομή, στο πλαίσιο των εθνικών σχεδίων κατανομής, ούτε στις νέες επενδύσεις σε πηγές που δεν περιέχουν άνθρακα δεν μπορούν να χορηγηθούν ERU για μετατροπή σε δικαιώματα.

Η διπλή μέτρηση πρέπει να απαγορεύεται βάσει της αρχής ότι ένας τόνος εκπομπών καταλογίζεται μόνον μία φορά και η μείωσή του δεν αμείβεται περισσότερο από μία φορά. Γι' αυτόν τον λόγο, μια εγκατάσταση καλυπτόμενη από το κοινοτικό σύστημα δεν μπορεί, ταυτοχρόνως, να είναι επιλέξιμη στο πλαίσιο της ΙΙ. Το πρόβλημα αυτό είναι πολύ πιθανόν να προκύψει με έργα ΙΙ που αναλαμβάνονται στον τομέα προσφοράς και ζήτησης ενέργειας στις υπό προσχώρηση χώρες.

Για να αποφευχθεί η διπλή μέτρηση, βάσει της πρότασης, απαιτείται να μην εκχωρούνται ERU για μειώσεις που επηρεάζουν άμεσα ή έμμεσα τις εκπομπές σε εγκαταστάσεις καλυπτόμενες από την οδηγία 2003/.../ΕΚ. Βάσει του άρθρου 6 του Πρωτοκόλλου του Κυότο, απαιτείται να εγκρίνονται τα έργα ΙΙ από τα ενδιαφερόμενα Μέρη. Η απαίτηση να μην εγκρίνουν τα κράτη μέλη έργα που ενδέχεται να καταλήξουν σε διπλή μέτρηση των εκπομπών συμβαδίζει με το εν λόγω άρθρο του Πρωτοκόλλου του Κυότο. Η διπλή μέτρηση των εκπομπών θα δημιουργούσε σε ένα κράτος μέλος υποδοχής μεγαλύτερες δυσκολίες να συμμορφωθεί με τον στόχο του, βάσει του Πρωτοκόλλου του Κυότο, και είναι σημαντικό να ρυθμιστεί το θέμα αυτό σε κοινοτικό επίπεδο ώστε να διατηρηθεί η περιβαλλοντική ακεραιότητα του συστήματος εμπορίας, με βάση επακριβή καταλογισμό των εκπομπών, και να αποφευχθούν στρεβλώσεις του ανταγωνισμού (π.χ. στην απελευθερωμένη κοινοτική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας). Σύμφωνα με την πρόταση, καλείται η επιτροπή που εκτελεί καθήκοντα σχετικά με την οδηγία 2003/.../ΕΚ να καταρτίσει κατευθυντήριες γραμμές για την αποφυγή της διπλής μέτρησης.

• Προσωρινή εξαίρεση για δραστηριότητες ΙΙ στις υπό προσχώρηση χώρες

Η Επιτροπή αναγνωρίζει τις προσπάθειες που κατέβαλαν ορισμένα κράτη μέλη και υποψήφιες χώρες για την υλοποίηση έργων ΙΙ εγκαίρως. Πολλές υπό προσχώρηση χώρες θα εισέλθουν στην ΕΕ την 1η Μαΐου 2004 και, μέχρι τότε, το κοινοτικό σύστημα θα αποτελεί μέρος του κοινοτικού κεκτημένου. Με την πρόταση δίδεται η δυνατότητα να εξαιρεθούν προσωρινά οι δραστηριότητες ΙΙ, που κανονικά θα ενέπιπταν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2003/.../ΕΚ για την εμπορία εκπομπών, οι οποίες έχουν εγκριθεί πριν από την 31η Δεκεμβρίου 2004 ή, αργότερα, κατά την ημερομηνία προσχώρησης μιας χώρας στην ΕΕ, και να συνεχισθούν ως έργα ΙΙ, καθώς και να παράγουν ERU μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2012. Ωστόσο, για να αποφευχθεί τυχόν διπλή μέτρηση των εκπομπών, σύμφωνα με την πρόταση απαιτείται, όσον αφορά τις εν λόγω δραστηριότητες έργων, να μην κατανέμονται δικαιώματα στο εθνικό σχέδιο κατανομής σχετικά με τις μειώσεις εκπομπών που προέρχονται από αυτές τις δραστηριότητες έργων.

Ο κύριος λόγος είναι ότι η "μετατροπή" ενός υπό εξέλιξη έργου ΙΙ σε εγκατάσταση που υπόκειται σε εμπορία δικαιωμάτων ενδέχεται να καταλήξει σε νομικές και συμβατικές

δυσκολίες τόσο για τον επενδυτή, όσο και για τη χώρα υποδοχής που έχουν προβεί σε διμερή διακανονισμό για την απόκτηση και τη μεταφορά ERU. Κατά το κοινοτικό σύστημα, το κράτος μέλος όπου βρίσκεται η εγκατάσταση είναι εκείνο που έχει την ευθύνη για την κατανομή δικαιωμάτων στον φορέα εκμετάλλευσης. Συνεπώς, εναπόκειται στη χώρα που φιλοξενεί το υπό εξέλιξη έργο JI να αποφασίσει κατά πόσον αυτή η δραστηριότητα θα πρέπει ή δεν θα πρέπει να εξαιρεθεί προσωρινά από το σύστημα εμπορίας. Θα μπορούσε να αποφασίσει να μην την εξαιρέσει και να κατανείμει δικαιώματα σύμφωνα με τη γραμμή βάσης που προβλέφθηκε αρχικά για το έργο JI.

- **Αποκλεισμός της δυνατότητας να μετατρέπονται τα πιστωτικά μόρια που δημιουργούνται από ορισμένες δραστηριότητες σε δικαιώματα προς χρήση στο κοινοτικό σύστημα**

Με την παρούσα πρόταση δεν ρυθμίζεται η χρήση των πιστωτικών μορίων JI ή CDM από κράτη μέλη ή από ιδιώτες σε σχέση με τις υποχρεώσεις εκτός του πλαισίου του κοινοτικού συστήματος εμπορίας εκπομπών. Με το κοινοτικό σύστημα δημιουργείται μια αγορά σε ευρωπαϊκή κλίμακα, όπου τα δικαιώματα μπορούν να αποτελούν αντικείμενο εμπορίας χωρίς περιορισμούς, το οποίο σημαίνει ότι τα κράτη μέλη δεν μπορούν να λαμβάνουν μεμονωμένες αποφάσεις όσον αφορά ποια πιστωτικά μόρια θα αναγνωρίσουν και ποια όχι. Χρειάζεται, επομένως, να ακολουθηθεί κοινή προσέγγιση έναντι των δραστηριοτήτων έργων στο πλαίσιο του κοινοτικού συστήματος.

Σύμφωνα με την πρόταση αποκλείεται η μετατροπή σε δικαιώματα, προς χρήση στο κοινοτικό σύστημα, πιστωτικών μορίων JI και CDM από έργα με τα οποία δεν επιτυγχάνεται μόνιμη μείωση των εκπομπών από πηγές (φορείς εκπομπής) και τα οποία θα μπορούσαν να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στη βιοποικιλότητα. Υπάρχει συμφωνία, στις συμφωνίες του Μαρακές (αποφάσεις 16/CP.7 και 17/CP.7), ότι τα Μέρη του παραρτήματος I πρέπει να αποφύγουν να χρησιμοποιήσουν CER και ERU που δημιουργούνται από πυρηνικές εγκαταστάσεις, για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους βάσει του άρθρου 3 παράγραφος 1 του Πρωτοκόλλου του Κυότο. Το άρθρο 3 παράγραφος 1 περιέχει νομικώς δεσμευτική υποχρέωση για τα Μέρη του παραρτήματος I, τα οποία οφείλουν να εξασφαλίζουν ότι οι εκπομπές τους δεν υπερβαίνουν τις υποχρεώσεις που έχουν αναλάβει για τους περιορισμούς και μειώσεις των εκπομπών ως αναφέρονται στο παράρτημα Β του Πρωτοκόλλου του Κυότο. Περιέχει επίσης συλλογικό σκοπό για όλα τα Μέρη του παραρτήματος I να έχουν ως στόχο τη μείωση τουλάχιστον κατά 5% των συνολικών εκπομπών τους συγκριτικά προς το 1990 κατά την περίοδο 2008-12. Αυτός ο συλλογικός σκοπός αρχικά αποτελούσε μέρος χωριστού άρθρου, αλλά προστέθηκε στο άρθρο 3 παράγραφος 1 κατά τα επόμενα στάδια των διαπραγματεύσεων. Στο Πρωτόκολλο του Κυότο σαφώς προβλέπονται νομικώς δεσμευτικές υποχρεώσεις για τα Μέρη του παραρτήματος I, βάσει του άρθρου 3 παράγραφος 1, οι οποίες επεκτείνονται πέραν του 2012. Αυτό καθίσταται σαφές στο άρθρο 3 παράγραφος 9 του Πρωτοκόλλου του Κυότο, το οποίο προβλέπει τροπολογία του παραρτήματος Β προκειμένου να καθοριστούν υποχρεώσεις για επόμενες περιόδους, οι οποίες παράγουν αποτελέσματα μέσω του άρθρου 3 παράγραφος 1. Εξ αυτού συνάγεται, επομένως, ότι η υποχρέωση των Μερών του παραρτήματος I, να αποφύγουν να χρησιμοποιήσουν CER και ERU που δημιουργούνται από πυρηνικές εγκαταστάσεις, έχει καθοριστεί μέχρι το 2012 και αποτελεί ένδειξη για τη συνέχιση κατά τις επόμενες περιόδους.

Αποκλείεται ακόμη, σύμφωνα με την πρόταση, η αναγνώριση πιστωτικών μορίων από JI και CDM τα οποία μπορούν να δημιουργηθούν μέσω δραστηριοτήτων χρήσης γης, αλλαγής της χρήσης γης και δασοκομίας (LULUCF). Οι δραστηριότητες LULUCF μόνον προσωρινά μπορούν να αποθηκεύσουν τον άνθρακα, ο οποίος κάποια στιγμή θα απελευθερωθεί στην ατμόσφαιρα. Δεν καλύπτονται από το κοινοτικό σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής,

το οποίο αποσκοπεί στην επίτευξη μόνιμων μειώσεων από πηγές εκπομπής. Το κοινοτικό σύστημα εμπορίας είναι ως επί το πλείστον σχεδιασμένο ως τεχνολογική κινητήρια δύναμη για μακροπρόθεσμες βελτιώσεις της μείωσης των εκπομπών από ενεργειακές και βιομηχανικές πηγές. Η αναγνώριση πιστωτικών μορίων από δραστηριότητες LULUCF δεν θα είχε λογική συνέπεια με την προσέγγιση που ακολούθησε το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την εμπορία εκπομπών. Συν τοις άλλοις, επικρατεί ακόμη μεγάλη αβεβαιότητα σχετικά με το πώς θα καταλογισθούν και θα παρακολουθηθούν οι απορροφήσεις των εκπομπών από καταβόθρες, κατά το Πρωτόκολλο του Κυότο, τόσο στο πλαίσιο της JI, όσο και του CDM, σε επίπεδο χώρας και έργου. Δεν είναι σαφές πώς μπορεί να συμβιβασθεί ο προσωρινός και αντιστρεπτός χαρακτήρας της παγίδευσης του άνθρακα από LULUCF με εμπορία εκπομπών σε επίπεδο φορέα, καθώς αυτό θα πρέπει να συνεπάγεται τον καταλογισμό των επακόλουθων απελευθερώσεων αερίων θερμοκηπίου στον δικαιούχο μετά την αρχική παγίδευση. Επί του παρόντος, προχωρούν οι διαπραγματεύσεις για τη διατύπωση όρων όσον αφορά τη συμπερίληψη της δάσωσης και της αναδάσωσης στο πλαίσιο του CDM, αλλά δεν αναμένεται διεθνής συμφωνία επ' αυτών πριν από την 9η Διάσκεψη των Μερών της UNFCCC (Δεκέμβριος 2003) το νωρίτερο. Υπό το φως της εφαρμογής αυτών των όρων, η Επιτροπή θα εξετάσει δεόντως κατά πόσον και, εάν ναι, πώς θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν πιστωτικά μόρια από δραστηριότητες LULUCF στην εμπορία εκπομπών σε επίπεδο φορέων στο κοινοτικό σύστημα. Επιπλέον, η JI και ο CDM αναμένεται να επιφέρουν μεταφορά τεχνολογίας μέσω, παραδείγματος χάριν, της προώθησης νέων, καθαρότερων τεχνολογιών και βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης, ενώ οι δραστηριότητες δάσωσης και της αναδάσωσης δεν συνεπάγονται μεταφορά ή ανάπτυξη τεχνολογίας. Επειδή τα έργα που αφορούν καταβόθρες αναμένεται να είναι φθηνότερα από έργα που περιλαμβάνουν μεταφορά τεχνολογιών, το να επιτρέπεται η μετατροπή πιστωτικών μορίων από τα εν λόγω έργα θα ήταν εις βάρος της προαγωγής της μεταφοράς τεχνολογίας σε άλλες βιομηχανικές και αναπτυσσόμενες χώρες, το οποίο συνιστά καθοριστικό παράγοντα για την επιτυχία της JI και του CDM και την επίτευξη του μακροπρόθεσμου στόχου να σταθεροποιηθούν τα παγκόσμια επίπεδα εκπομπών αερίων θερμοκηπίου.

Υπό την επιφύλαξη των διατάξεων περί διπλής μέτρησης για έργα JI στην Κοινότητα, στην πρόταση αναγνωρίζεται η δυνατότητα μετατροπής πιστωτικών μορίων JI και CDM από υδροηλεκτρικούς σταθμούς. Παρ' όλα ταύτα, τα κράτη μέλη και άλλες βιομηχανικές χώρες πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιπτώσεις από δραστηριότητες έργων, στα οποία συμμετέχουν ή τα οποία αναλαμβάνουν νομικά πρόσωπα που τα έχουν εξουσιοδοτήσει να συμμετάσχουν, και πρέπει να αποφεύγουν έργα που συνεπάγονται αρνητικές περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιπτώσεις, ιδίως από μεγάλα υδροηλεκτρικά έργα, όπως επισημαίνονται από την Παγκόσμια Επιτροπή για τα φράγματα¹¹. Κατά την επανεξέταση του κοινοτικού συστήματος εμπορίας εκπομπών, που θα λάβει χώρα το 2006, θα πρέπει να εξετασθεί η έκταση της κατάρτισης σχεδίων για κατασκευή μεγάλων υδροηλεκτρικών έργων, που ενδέχεται να έχουν αρνητικές περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιπτώσεις.

3.3. Προϋποθέσεις χρονοδιαγράμματος και συνέπειες

Τα πιστωτικά μόρια από JI και CDM είναι αποδεκτά προς χρήση στο κοινοτικό σύστημα εμπορίας εκπομπών από το 2008, το οποίο σημαίνει ίση μεταχείριση και για τους δύο μηχανισμούς έργων. Βάσει του άρθρου 12 παράγραφος 10 του Πρωτοκόλλου του Κυότο σχετικά με τον CDM, οι CER που επιτυγχάνονται πριν από την πρώτη περίοδο ανάληψης

¹¹ Βλ. τελική έκθεση της Παγκόσμιας Επιτροπής για τα φράγματα: *Dams and Development: A New Framework for Decision-Making*, που δημοσιεύθηκε τον Νοέμβριο του 2000.

υποχρεώσεων (2008-2012) μπορούν να χρησιμοποιηθούν προκειμένου να παρασχεθεί η δέουσα βοήθεια για τη συμμόρφωση κατά την πρώτη περίοδο ανάληψης υποχρεώσεων. Άρα, η χρήση πιστωτικών μορίων CDM προ του 2008, που προβλέπεται στην κοινοτική νομοθεσία, δεν ευθυγραμμίζεται με την προσέγγιση του Πρωτοκόλλου του Κυότο. Παρ' όλα ταύτα, η βεβαιότητα της αποδοχής, μετά το 2008, των πιστωτικών μορίων από CDM, που δημιουργήθηκαν πριν από τότε για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων βάσει του κοινοτικού συστήματος, θα δώσει επιπρόσθετη ώθηση στον CDM εγκαίρως και μπορεί άρα να αναμένεται ότι θα μειώσει το κόστος των συναλλαγών και θα περιορίσει τους κινδύνους που συνδέονται με τις επενδύσεις σε έργα του CDM.

Όσον αφορά τα πιστωτικά μόρια από JI, στις συμφωνίες του Μαρακές¹² ορίζεται ότι οι ERU θα εκχωρούνται μόνον για την περίοδο πίστωσης που ξεκινά μετά την έναρξη του έτους 2008. Αυτό σημαίνει ότι δεν μπορούν να υπάρχουν πιστωτικά μόρια από JI πριν από το 2008. Συνεπώς, στην πρόταση δεν προβλέπεται η ανταλλαγή των ERU με δικαιώματα κατά την περίοδο 2005-2007, λόγω του απλού γεγονότος ότι δεν θα υπάρχουν διαθέσιμες ERU πριν από το 2008.

4. ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΙΣΧΥΟΥΣΑ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΕΙΦΟΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

4.1. Απαίτηση να λαμβάνεται υπόψη το κοινοτικό κεκτημένο για τον καθορισμό γραμμών βάσης για τις δραστηριότητες έργων που αναλαμβάνονται σε χώρες που έχουν υπογράψει συνθήκη προσχώρησης στην ΕΕ

Κατά το Πρωτόκολλο του Κυότο, με την JI και τον CDM πρέπει να επιτυγχάνονται επιπρόσθετες μειώσεις από εκείνες που θα είχαν λάβει χώρα εν πάση περιπτώσει, στις δε συμφωνίες του Μαρακές αναφέρεται ότι η γραμμή βάσης καθορίζεται λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές εθνικές πολιτικές και περιστάσεις, όπως πρωτοβουλίες τομεακών μεταρρυθμίσεων, διαθεσιμότητα τοπικών καυσίμων, σχέδια επέκτασης του τομέα ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και την οικονομική κατάσταση στον τομέα των έργων¹³. Όποτε η χώρα που φιλοξενεί έργα JI ή CDM διαθέτει νομοθεσία στην οποία καθορίζονται επακριβείς απαιτήσεις που έχουν αντίκτυπο στις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου, η εν λόγω νομοθεσία πρέπει να λαμβάνεται πλήρως υπόψη για τον καθορισμό της γραμμής βάσης. Οι υπό προσχώρηση χώρες έχουν αναλάβει την υποχρέωση να ευθυγραμμίσουν τις εθνικές νομοθετικές, κανονιστικές και διαδικαστικές διατάξεις τους με το σύνολο της κοινοτικής νομοθεσίας, το λεγόμενο κοινοτικό κεκτημένο, το αργότερο έως την προσχώρηση, με την εξαίρεση ορισμένων μεταβατικών μέτρων που συμφωνήθηκαν στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων προσχώρησης και καταγράφηκαν στη συνθήκη προσχώρησης. Οι απαιτήσεις της κοινοτικής νομοθεσίας θεωρούνται μέρος της γραμμής βάσης για τα έργα JI που αναλαμβάνονται στις εν λόγω χώρες.

¹² Απόφαση 16/CP.7 Κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή του άρθρου 6 του Πρωτοκόλλου του Κυότο.

¹³ Απόφαση 16/CP.7 Κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή του άρθρου 6 του Πρωτοκόλλου του Κυότο: *"Η γραμμή βάσης (...) είναι το σενάριο που εύλογα αντιπροσωπεύει τις ανθρωπογενείς εκπομπές από πηγές (...) που θα λάμβαναν χώρα ελλείψει του προτεινόμενου έργου. Η γραμμή βάση καλύπτει εκπομπές από όλες τις κατηγορίες αερίων, τομέων και πηγών, και απαριθμούνται στο παράρτημα Α του Πρωτοκόλλου του Κυότο (...) εντός των ορίων του έργου".*

4.2. Απαίτηση να λαμβάνονται υπόψη οι περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιπτώσεις από δραστηριότητες έργων στα οποία συμμετέχουν τα κράτη μέλη

Στις συμφωνίες του Μαρακές δηλώνεται ότι είναι δικαίωμα της χώρας υποδοχής να επιβεβαιώνει κατά πόσον τα έργα JI και CDM τη βοηθούν να επιτύχει αειφόρο ανάπτυξη. Τα κράτη μέλη είναι εκείνα που έχουν αρμοδιότητα να εγκρίνουν έργα JI και CDM στα οποία συμμετέχουν τα ίδια ή νομικά τους πρόσωπα.

Η πρόταση αναφέρει ότι τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη τις περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιπτώσεις από δραστηριότητες έργων στα οποία συμμετέχουν ή τα οποία αναλαμβάνουν νομικά πρόσωπα που εξουσιοδοτούνται από τα κράτη μέλη να συμμετάσχουν. Αυτό αποτελεί γενική απαίτηση που ισχύει τόσο για την προπαρασκευή του έργου (πριν από την έγκριση του έργου), όσο και για την υλοποίηση του έργου (όταν παρακολουθούνται και ελέγχονται οι μειώσεις των εκπομπών). Η απαίτηση αυτή συνάδει με τις συμφωνίες του Μαρακές, στις οποίες προβλέπεται μεγάλη διακριτική ευχέρεια για τα κράτη μέλη σχετικά με το κατά πόσον θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κοινωνικά και περιβαλλοντικά κριτήρια για τα έργα CDM και JI, πριν δώσουν την έγκρισή τους για τα έργα. Με τη συνεκτίμηση των οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών επιπτώσεων στη διαδικασία έγκρισης του έργου, θα εξασφαλίζεται ότι τα εγκεκριμένα έργα JI και CDM όντως συμβάλλουν στην επίτευξη αειφόρου ανάπτυξης. Αφού η συμμετοχή στην JI και στον CDM είναι προαιρετική, στην πρόταση περιλαμβάνεται παρότρυνση προς τον ιδιωτικό τομέα ώστε να αυξηθεί η περιβαλλοντική και κοινωνική ευθύνη και λογοδοσία από πλευράς εταιρειών, σύμφωνα με το Σχέδιο Εφαρμογής που συμφωνήθηκε στην Παγκόσμια Διάσκεψη Κορυφής για την Αειφόρο Ανάπτυξη στο Γιοχάννεσμπουργκ.

4.3. Πρόσβαση του κοινού σε πληροφορίες σχετικά με δραστηριότητες έργων JI και CDM

Σύμφωνα με την οδηγία 2003/4/EK για την πρόσβαση του κοινού σε περιβαλλοντικές πληροφορίες, τις απαιτήσεις της Σύμβασης του Aarhus και τις απαιτήσεις για πληροφόρηση του κοινού που προβλέπονται στις συμφωνίες του Μαρακές, συμπεριλαμβανομένης της πληροφόρησης μέσω των εθνικών μητρώων¹⁴, με την παρούσα πρόταση εξασφαλίζεται ότι οι πληροφορίες σχετικά με δραστηριότητες έργων τίθενται επίσης στη διάθεση του κοινού. Η εν λόγω διάταξη εφαρμόζεται για έργα που εκτελούνται εκτός του εδάφους της Κοινότητας στα οποία συμμετέχει ιδιωτικός φορέας, καθώς η συμμετοχή αυτή λαμβάνει χώρα υπ' ευθύνη του κράτους μέλους.

4.4. Εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων των εθνικών στρατηγικών/προγραμμάτων υλοποίησης της JI και του CDM

Η πρόταση αναφέρει ότι τα κράτη μέλη προβαίνουν σε εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που ενδέχεται να προκύψουν από τις εθνικές στρατηγικές ή προγράμματα για την υλοποίηση έργων JI/CDM, όπως και σε διαβουλεύσεις με το κοινό πριν από την έγκρισή τους. Με τη διάταξη αυτή, τίθενται σε εφαρμογή τόσο η Σύμβαση του Aarhus, όσο και η οδηγία 2001/42/EK της 27ης Ιουνίου 2001 σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων (Στρατηγική Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων από πολιτικές, σχέδια και προγράμματα - ΣΕΠΕ).

¹⁴ Βλέπε ιδίως Τμήμα Ε του παραρτήματος του σχεδίου απόφασης -/CMP.1 σχετικά με τις λεπτομέρειες υπολογισμού των καταλογιζομένων ποσοτήτων, βάσει του άρθρου 7 παράγραφος 4 του Πρωτοκόλλου του Κυότο.

4.5. Δυνατότητα να εξακριβώνουν οι ελεγκτές EMAS τις μειώσεις εκπομπών από δραστηριότητες έργων JI εντός της Κοινότητας

Μόνον καθορισμένοι επιχειρησιακοί φορείς, που είναι διαπιστευμένοι από το Διοικητικό Συμβούλιο του CDM, μπορούν να επικυρώνουν έργα ή/και να διαπιστώνουν και να πιστοποιούν τις μειώσεις εκπομπών στο πλαίσιο του CDM.

Στο πλαίσιο της "ταχείας" διαδικασίας για JI (όταν η χώρα υποδοχής πληροί όλες τις απαιτήσεις συμμετοχής που προβλέπονται στο Τμήμα Δ της απόφασης 16/CP.7), τα Μέρη του παραρτήματος I δύνανται να αποφασίσουν ποιον να ορίσουν για τη διαπίστωση των μειώσεων των εκπομπών.

Με την πρόταση δίδεται στα κράτη μέλη η ευκαιρία να ορίζουν ελεγκτές περιβάλλοντος που συμμετέχουν στο EMAS, προκειμένου να διαπιστώνουν τις μειώσεις εκπομπών από δραστηριότητες JI ταχείας διαδικασίας εντός της Κοινότητας. Το πλεονέκτημα είναι ότι αξιοποιείται η ύπαρξη φορέων και διαδικασιών διαπίστευσης, που έχουν συσταθεί σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001¹⁵ της 19ης Μαρτίου 2001 σχετικά με το EMAS. Ωστόσο, εκτός από βαθιά γνώση των θεμάτων αλλαγής του κλίματος, οι ελεγκτές περιβάλλοντος στο πλαίσιο του EMAS θα πρέπει να αποδείξουν ότι διαθέτουν την αναγκαία εμπειρογνομοσύνη και κατανόηση των απαιτήσεων του κύκλου έργου JI.

5. ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΟΡΙΣΤΕΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ JI ΚΑΙ ΤΟΥ CDM

Για να λάβει χώρα η υλοποίηση με τον καλύτερο τρόπο, στην πρόταση συνιστάται πλήρης συντονισμός μεταξύ της αρμόδιας αρχής για την εφαρμογή της οδηγίας 2003/.../ΕΚ¹⁶ σχετικά με την εμπορία εκπομπών και της εθνικής αρχής που έχει οριστεί για την υλοποίηση των έργων JI και CDM, βάσει των συμφωνιών του Μαρακές¹⁷.

6. Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Η αντικατάσταση της παραγωγής ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας από ανανεώσιμες ενεργειακές πηγές αντί για συμβατικά ορυκτά καύσιμα αποτελεί σημαντική επιλογή προκειμένου να μειωθούν οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου από την παραγωγή ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας.

Το κοινοτικό σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής δεν ασχολείται ειδικά με τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, αφού δεν εκπέμπουν διοξείδιο του άνθρακα. Οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ωφελούνται από το γεγονός ότι δεν χρειάζεται να αποκτηθούν ή να παραδοθούν δικαιώματα για την παραγωγή ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, ενώ τα εν λόγω δικαιώματα συνεπάγονται αυξημένο κόστος ευκαιρίας για τους παραγωγούς εκείνους που χρησιμοποιούν ορυκτά καύσιμα, όπως άνθρακα, πετρέλαιο ή φυσικό αέριο. Αυτό το αυξημένο κόστος ευκαιρίας θα αντικατοπτρίζεται στις

¹⁵ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 761/2001/ΕΚ της 19ης Μαρτίου 2001 για την εκούσια συμμετοχή οργανισμών σε κοινοτικό σύστημα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS), βλ. διατάξεις περί διαπίστευσης στο παράρτημα V.

¹⁶ Άρθρο 18.

¹⁷ Απόφαση 16/CP.7, παράγραφος 20 στοιχείο α) και απόφαση 17/CP.7, παράγραφος 29.

τιμές της αγοράς ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας και θα βαρύνει υπέρ των παραγωγών που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Αναμένεται ότι πολλά έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας θα προταθούν ως δραστηριότητες έργων του Κυότο, ιδίως στο πλαίσιο του CDM. Τα εν λόγω έργα θα συντελέσουν σε μεγάλο βαθμό στον μετριασμό της αλλαγής του κλίματος και θα μπορούσαν να βοηθήσουν ορισμένες χώρες ώστε να προσαρμοστούν στις δυσμενείς επιπτώσεις της αλλαγής του κλίματος. Υπάρχουν μεγάλες δυνατότητες να δημιουργηθεί συνέργεια με τον στόχο της ανακούφισης των πτωχών. Αξίζει να σημειωθεί ότι τα Μέρη της UNFCCC ενέκριναν πρόσφατα (COP8, Δελχί, Ινδία) απλουστευμένους όρους εφαρμογής για έργα CDM μικρής κλίμακας, στα οποία συμπεριλαμβάνονται έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, με μέγιστη ισχύ παραγωγής ισοδύναμη με 15 megawatt το πολύ. Το γεγονός αυτό θα διευκολύνει σε μεγάλο βαθμό την υλοποίηση έργων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο πλαίσιο του CDM, με ταυτόχρονη ελαχιστοποίηση του κόστους των συναλλαγών.

Παρ' όλα ταύτα, οι μονάδες ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, οι οποίες ενδέχεται να επηρεάσουν τις εκπομπές από εγκαταστάσεις καλυπτόμενες από το κοινοτικό σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής, δεν θα είναι επιλέξιμες στο πλαίσιο της JI εντός της ΕΕ, λόγω της διάταξης περί διπλής μέτρησης.

Πρόταση για

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση της οδηγίας 2003/.../ΕΚ σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Κοινότητας, όσον αφορά τους μηχανισμούς έργων του Πρωτοκόλλου του Κυότο

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 175 παράγραφος 1,

την πρόταση της Επιτροπής¹⁸,

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής¹⁹,

τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών²⁰,

αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 251 της Συνθήκης²¹,

Εκτιμώντας τα εξής:

- (1) Η οδηγία 2003/.../ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²² καθιερώνει σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Κοινότητας, προκειμένου να προωθήσει τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου κατά τρόπο αποδοτικό από πλευράς κόστους και οικονομικώς αποτελεσματικό, αναγνωρίζοντας ότι, μακροπρόθεσμα, οι συνολικές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου θα χρειαστεί να μειωθούν κατά 70% περίπου σε σχέση με τα επίπεδα του 1990. Αποσκοπεί να συμβάλει στην εκπλήρωση των δεσμεύσεων της Κοινότητας και των κρατών μελών της να μειώσουν τις ανθρωπογενείς εκπομπές αερίων θερμοκηπίου, βάσει του Πρωτοκόλλου του Κυότο, το οποίο εγκρίθηκε με την απόφαση 2002/358/ΕΚ του Συμβουλίου της 25ης Απριλίου 2002 για την έγκριση, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, του Πρωτοκόλλου του Κυότο στη Σύμβαση-

¹⁸ ΕΕ C [...], [...], σ.[...].

¹⁹ ΕΕ C [...], [...], σ.[...].

²⁰ ΕΕ C [...], [...], σ.[...].

²¹ ΕΕ C [...], [...], σ.[...].

²² ΕΕ C [...], [...], σ.[...].

Πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για τις κλιματικές μεταβολές (UNFCCC) και την από κοινού τήρηση των σχετικών δεσμεύσεων²³.

- (2) Η οδηγία 2003/.../ΕΚ αναφέρει ότι η αναγνώριση πιστωτικών μορίων που απορρέουν από βασιζόμενους σε σχέδια μηχανισμούς για την εκπλήρωση των δεσμεύσεων από το 2005 θα αυξήσει, από πλευράς κόστους, την αποτελεσματικότητα της επίτευξης μειώσεων των παγκοσμίων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και θα προβλεφθεί σε διατάξεις για τη σύνδεση των βασιζόμενων σε σχέδια μηχανισμών, συμπεριλαμβανομένων της Κοινής Εφαρμογής (JI) και του Μηχανισμού Καθαρής Ανάπτυξης (CDM), βάσει του Πρωτοκόλλου του Κυότο, με το κοινοτικό σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου ("το κοινοτικό σύστημα").
- (3) Η σύνδεση των βασιζόμενων σε έργα μηχανισμών του Κυότο με το κοινοτικό σύστημα, διασφαλίζοντας ταυτοχρόνως την περιβαλλοντική του ακεραιότητα, προσφέρει την ευκαιρία να χρησιμοποιούνται τα πιστωτικά μόρια εκπομπής που δημιουργούνται από δραστηριότητες έργων επιλέξιμων βάσει των άρθρων 6 και 12 του Πρωτοκόλλου του Κυότο, ώστε να εκπληρώνονται οι υποχρεώσεις των φορέων εκμετάλλευσης βάσει του άρθρου 12 παράγραφος 3 της οδηγίας 2003/.../ΕΚ. Ως αποτέλεσμα, θα διευρυνθεί το φάσμα επιλογών συμμόρφωσης, με χαμηλό κόστος, στο πλαίσιο του κοινοτικού συστήματος, γεγονός το οποίο θα καταλήξει σε μείωση του συνολικού κόστους συμμόρφωσης προς το Πρωτόκολλο του Κυότο, με ταυτόχρονη βελτίωση της ρευστότητας στην κοινοτική αγορά δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου. Με την τόνωση της ζήτησης για πιστωτικά μόρια από JI, οι κοινοτικές εταιρείες θα επενδύσουν την ανάπτυξη και τη μεταφορά προηγμένων περιβαλλοντικώς ορθών τεχνολογιών και τεχνογνωσίας. Θα τονωθεί επίσης η ζήτηση για πιστωτικά μόρια από τον CDM και, με τον τρόπο αυτόν, θα βοηθηθούν οι αναπτυσσόμενες χώρες που φιλοξενούν έργα CDM ώστε να επιτύχουν τους στόχους τους για αειφόρο ανάπτυξη.
- (4) Τα πιστωτικά μόρια από τους βασιζόμενους σε έργα μηχανισμούς του Πρωτοκόλλου του Κυότο θα αρχίσουν να υφίστανται μόνον αφού τεθεί σε ισχύ το Πρωτόκολλο του Κυότο. Επιπλέον της χρήσης των βασιζόμενων σε έργα μηχανισμών του Κυότο από την Κοινότητα και τα κράτη μέλη της, καθώς και από εταιρείες και φυσικά πρόσωπα εκτός του πλαισίου του κοινοτικού συστήματος, οι εν λόγω μηχανισμοί πρέπει να συνδέονται με το κοινοτικό σύστημα κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να εξασφαλίζεται λογική συνέπεια με το Πρωτόκολλο του Κυότο και με μεταγενέστερες αποφάσεις που εγκρίνονται βάσει αυτού, όπως και με τους στόχους και την αρχιτεκτονική του κοινοτικού συστήματος και των διατάξεων που θεσπίζονται με την οδηγία 2003/.../ΕΚ.
- (5) Τα πιστωτικά μόρια εκπομπής, που δημιουργούνται μέσω των βασιζόμενων σε έργα δραστηριοτήτων του Πρωτοκόλλου του Κυότο, πρέπει να μετατρέπονται σε δικαιώματα βάσει της οδηγίας 2003/.../ΕΚ, ούτως ώστε να χρησιμοποιείται ενιαία μονάδα καταλογισμού εντός της κοινοτικής αγοράς δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου, αναγνωρίζοντας έτσι την ισοδυναμία μεταξύ των πιστωτικών μορίων εκπομπής του Πρωτοκόλλου του Κυότο και των δικαιωμάτων εκπομπής.
- (6) Πρέπει να παρακολουθείται η ποσότητα πιστωτικών μορίων εκπομπής από τους βασιζόμενους σε έργα μηχανισμούς του Κυότο, τα οποία μετατρέπονται σε

²³

EE L 130, 15.5.2002, σ. 1.

δικαιώματα, και πρέπει να προβλέπεται επανεξέταση, ώστε μπορέσουν να καταστούν επιχειρησιακές οι υποχρεώσεις που έχει αναλάβει η Κοινότητα και τα κράτη μέλη της να εξασφαλίσουν συμπληρωματικότητα, βάσει του Πρωτοκόλλου του Κυότο και των μεταγενέστερων αποφάσεων που εγκρίνονται βάσει αυτού, όσον αφορά το κοινοτικό σύστημα και να διατηρηθεί ο συνολικός στόχος του κοινοτικού συστήματος να επιτευχθούν οι σχετικές μειώσεις των εκπομπών.

- (7) Σύμφωνα με το Πρωτόκολλο του Κυότο και τις μεταγενέστερες αποφάσεις που εγκρίνονται βάσει αυτού, τα πιστωτικά μόρια εκπομπής τα οποία προέρχονται από δραστηριότητες έργων που αφορούν πυρηνικές εγκαταστάσεις δεν θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για την τήρηση των δεσμεύσεων βάσει του Πρωτοκόλλου του Κυότο. Τα πιστωτικά μόρια εκπομπής τα οποία προέρχονται από δραστηριότητες έργων που αφορούν χρήση γης, αλλαγή της χρήσης γης και δασοκομία δεν πρέπει να μετατρέπονται σε δικαιώματα, βάσει της παρούσας οδηγίας, διότι με αυτά δεν επιτυγχάνονται μόνιμες μειώσεις των εκπομπών από πηγές.
- (8) Προκειμένου να αποφεύγεται η διπλή μέτρηση, δεν πρέπει να εκχωρούνται μονάδες μείωσης των εκπομπών κατόπιν μειώσεων οι οποίες προκύπτουν από δραστηριότητες έργων που αναλαμβάνονται εντός της Κοινότητας και που επίσης καταλήγουν σε μείωση, ή περιορισμό, των εκπομπών από εγκατάσταση καλυπτόμενη από την οδηγία 2003/.../ΕΚ.
- (9) Σύμφωνα με τις σχετικές συνθήκες προσχώρησης, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το κοινοτικό κεκτημένο προκειμένου να καθοριστούν οι γραμμές βάσης για δραστηριότητες έργων που αναλαμβάνονται σε χώρες υπό προσχώρηση στην Ένωση. Πρέπει, ωστόσο, να επιτραπεί προσωρινή παρέκκλιση για δραστηριότητες εκτελούμενων έργων ΙΙ, που εγκρίνονται μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2004 ή, αργότερα, κατά την ημερομηνία προσχώρησης ενός κράτους στην Ένωση, η οποία μπορεί να καταλήγει στην εκχώρηση μονάδων μείωσης των εκπομπών μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2012, υπό τον όρο ότι δεν κατανέμονται δικαιώματα στο εθνικό σχέδιο κατανομής όσον αφορά τις μειώσεις εκπομπών που προέρχονται από τις εν λόγω δραστηριότητες έργων.
- (10) Η έγκριση των δραστηριοτήτων έργων του Πρωτοκόλλου του Κυότο, πριν από την υλοποίησή τους, αποτελεί αρμοδιότητα των κρατών μελών. Όταν μελετούν την έγκρισή τους, τα κράτη μέλη πρέπει να εξασφαλίζουν ότι με τις εν λόγω δραστηριότητες έργων επιτυγχάνονται επιπρόσθετες μειώσεις εκπομπών και ότι οι εν λόγω δραστηριότητες καταλήγουν σε γνήσια, μετρήσιμα και μακροπρόθεσμα οφέλη όσον αφορά τον μετριασμό της αλλαγής του κλίματος, συμβάλλοντας ταυτοχρόνως στην επίτευξη στόχων αειφόρου ανάπτυξης των χωρών υποδοχής, ιδίως μέσω της μεταφοράς περιβαλλοντικών ορθών τεχνολογιών, σύμφωνα με το Πρωτόκολλο του Κυότο και οποιασδήποτε απόφασης εγκρίνεται βάσει αυτού, καθώς και στην εξυπηρέτηση των ειδικών αναπτυξιακών αναγκών και στόχων των χωρών υποδοχής, και στην εξάλειψη της φτώχειας.
- (11) Σύμφωνα με τη Στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αειφόρο ανάπτυξη²⁴, η παρούσα οδηγία επιβάλλει να λαμβάνονται υπόψη οι περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιπτώσεις που ενδέχεται να προκύψουν από δραστηριότητες έργων ΙΙ και CDM, όταν

²⁴

COM(2001) 264 τελικό.

προπαρασκευάζονται και υλοποιούνται έργα, ώστε να εξασφαλίζεται ότι όντως θα συμβάλουν στην αειφόρο ανάπτυξη.

- (12) Σύμφωνα με την UNFCCC, το Πρωτόκολλο του Κυότο και οποιαδήποτε μεταγενέστερη απόφαση εγκρίνεται για την εφαρμογή τους, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη πρέπει να υποστηρίξουν δραστηριότητες δημιουργίας υποδομής σε αναπτυσσόμενες χώρες και χώρες με μεταβατική οικονομία, ώστε να τις βοηθήσουν να επωφεληθούν πλήρως από την JI και τον CDM κατά τρόπο που να ενισχύει τις στρατηγικές τους για αειφόρο ανάπτυξη.
- (13) Εφόσον η συμμετοχή σε δραστηριότητες έργων JI και CDM είναι προαιρετική, πρέπει να ενισχυθεί η περιβαλλοντική και κοινωνική ευθύνη και λογοδοσία των εταιρειών, σύμφωνα με την παράγραφο 17 του Σχεδίου Εφαρμογής της Παγκόσμιας Διάσκεψης Κορυφής για την αειφόρο ανάπτυξη²⁵. Από αυτή την άποψη, πρέπει να παρακινήθούν οι εταιρείες ώστε να βελτιώσουν τις κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιδόσεις των δραστηριοτήτων JI και CDM στις οποίες συμμετέχουν.
- (14) Το κοινό πρέπει να έχει πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες έργων και πρέπει να ζητείται η γνώμη του, όταν καταρτίζονται εθνικά προγράμματα για την υλοποίηση έργων JI και CDM, πριν από την έγκρισή τους.
- (15) Τα εθνικά προγράμματα των κρατών μελών για την υλοποίηση της JI και του CDM πρέπει να λαμβάνουν δεόντως υπόψη τη σχετική κοινοτική πολιτική, ιδίως την οικονομική συνεργασία της Κοινότητας για την ανάπτυξη και τη βοήθεια, και να είναι σύμφωνα με τους κοινοτικούς κανόνες περί ανταγωνισμού και δημοσίων προμηθειών.
- (16) Πρέπει, επομένως, να τροποποιηθεί αναλόγως η οδηγία 2003/.../ΕΚ.
- (17) Τα αναγκαία μέτρα για τη θέση σε εφαρμογή της παρούσας οδηγίας πρέπει να θεσπιστούν σύμφωνα με την απόφαση 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 1999 για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή²⁶.
- (18) Δεδομένου ότι ο στόχος της προτεινόμενης δράσης, ήτοι η δημιουργία σύνδεσης μεταξύ των βασιζόμενων σε έργα μηχανισμών του Πρωτοκόλλου του Κυότο και του κοινοτικού συστήματος, είναι αδύνατον να επιτευχθεί από τα κράτη μέλη μεμονωμένα, και δύναται συνεπώς, λόγω της διάστασης και των αποτελεσμάτων της προτεινόμενης δράσης, να επιτευχθεί καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο, η Κοινότητα μπορεί να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας που διατυπώνεται στο άρθρο 5 της συνθήκης. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο εν λόγω άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου αυτού,

²⁵ Εγκρίθηκε από την Παγκόσμια Διάσκεψη Κορυφής για την αειφόρο ανάπτυξη, που έλαβε χώρα στο Γιοχάννεσμπουργκ της Νοτίου Αφρικής, από 26 Αυγούστου έως 4 Σεπτεμβρίου 2002. Βλέπε: http://www.johannesburgsummit.org/html/documents/summit_docs/2309_planfinal.htm.

²⁶ ΕΕ L 198, 17.7.1999, σ. 23.

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1
Τροποποιήσεις της οδηγίας 2003/.../ΕΚ

Η οδηγία 2003/.../ΕΚ τροποποιείται ως εξής:

1. Στο άρθρο 3, προστίθενται τα ακόλουθα σημεία:
 - (ια) «Μέρος του παραρτήματος Ι» : το συμβαλλόμενο Μέρος που αναφέρεται στο παράρτημα Ι της Σύμβασης-πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για τις κλιματικές μεταβολές (UNFCCC), το οποίο έχει επικυρώσει το Πρωτόκολλο του Κυότο, όπως ορίζεται στο άρθρο 1 σημείο 7 του Πρωτοκόλλου του Κυότο,
 - (ιβ) «δραστηριότητα έργου» : δραστηριότητα έργου που έχει εγκριθεί από ένα ή περισσότερα Μέρη του παραρτήματος Ι, σύμφωνα με το άρθρο 6 ή το άρθρο 12 του Πρωτοκόλλου του Κυότο και των αποφάσεων που εγκρίνονται βάσει αυτού,
 - (ιγ) «μονάδα μείωσης των εκπομπών» (emission reduction unit - ERU) : μονάδα που εκχωρείται σύμφωνα με το άρθρο 6 του Πρωτοκόλλου του Κυότο και των αποφάσεων που εγκρίνονται βάσει αυτού,
 - (ιδ) «πιστοποιημένη μείωση των εκπομπών» (certified emission reduction - CER) : μονάδα που εκχωρείται σύμφωνα με το άρθρο 12 του Πρωτοκόλλου του Κυότο και των αποφάσεων που εγκρίνονται βάσει αυτού.
2. Παρεμβάλλονται τα ακόλουθα άρθρα μετά το άρθρο 11:

"

Άρθρο 11α

Μετατροπή των CER και ERU από δραστηριότητες έργων προς χρήση στο κοινοτικό σύστημα

1. Κατόπιν της θέσης σε ισχύ του Πρωτοκόλλου του Κυότο και υπό την επιφύλαξη των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη δύνανται να μετατρέπουν CER και ERU από δραστηριότητες έργων σε δικαιώματα προς χρήση στο κοινοτικό σύστημα, κατά τη διάρκεια εκάστης περιόδου που αναφέρεται στο άρθρο 11 παράγραφος 2 της παρούσας οδηγίας, εάν ζητηθεί από έναν φορέα εκμετάλλευσης. Αυτό λαμβάνει χώρα με την εκχώρηση ενός δικαιώματος από το κράτος μέλος σε αντάλλαγμα μίας CER ή ERU την οποία κατέχει ο εν λόγω φορέας εκμετάλλευσης στο εθνικό του μητρώο.
2. Μόλις ο αριθμός των CER και ERU από δραστηριότητες έργων, οι οποίες έχουν μετατραπεί προς χρήση στο κοινοτικό σύστημα, φθάσει στο 6% της συνολικής ποσότητας δικαιωμάτων που έχουν κατανεμηθεί από τα κράτη μέλη για την εν λόγω περίοδο, η Επιτροπή προβαίνει σε άμεση επανεξέταση. Υπό το φως της επανεξέτασης αυτής, η Επιτροπή μπορεί να εξετάσει κατά πόσον θα

πρέπει να εισαχθεί μέγιστο όριο, παραδείγματος χάριν, 8% της συνολικής ποσότητας δικαιωμάτων που κατανέμονται από τα κράτη μέλη για την εν λόγω περίοδο, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 23 παράγραφος 2.

3. Όλες οι CER και ERU δύνανται να μετατρέπονται προς χρήση στο κοινοτικό σύστημα, εκτός από τις ακόλουθες δραστηριότητες έργων:
 - (α) Σύμφωνα με το Πρωτόκολλο του Κυότο και των αποφάσεων που εγκρίνονται βάσει αυτού, πυρηνικές εγκαταστάσεις, και
 - (β) Χρήση γης, αλλαγή της χρήσης γης και δασοκομία.

Άρθρο 11β *Δραστηριότητες έργων*

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν κάθε αναγκαίο μέτρο προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι οι γραμμές βάσης για τις δραστηριότητες έργων, όπως ορίζονται σε μεταγενέστερες αποφάσεις που εγκρίνονται βάσει του Πρωτοκόλλου του Κυότο, οι οποίες αναλαμβάνονται σε χώρες που έχουν υπογράψει συνθήκη προσχώρησης στην Ένωση, είναι απολύτως σύμφωνες με το κοινοτικό κεκτημένο, συμπεριλαμβανομένων των προσωρινών παρεκκλίσεων που ορίζονται στη συνθήκη προσχώρησης.
2. Εκτός των περιπτώσεων που προβλέπονται στην παράγραφο 3, τα κράτη μέλη που φιλοξενούν δραστηριότητες έργων φροντίζουν να μην εκχωρούνται ERU για μειώσεις ή περιορισμούς των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου από εγκαταστάσεις καλυπτόμενες από την παρούσα οδηγία.
3. Μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2012, οι μειώσεις εκπομπών οι οποίες προέρχονται από δραστηριότητες έργων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας και που εγκρίθηκαν πριν από την 31η Δεκεμβρίου 2004 ή, αργότερα, κατά την ημερομηνία προσχώρησης του κράτους στην Ένωση, μπορούν να καταλήγουν στην εκχώρηση ERU. Για τις εν λόγω δραστηριότητες έργων, δεν κατανέμονται δικαιώματα σχετικά με τις μειώσεις εκπομπών που προέρχονται από αυτές τις δραστηριότητες έργων.
4. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν κάθε αναγκαίο μέτρο προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι, κατά την προπαρασκευή και την υλοποίηση δραστηριοτήτων έργων στις οποίες συμμετέχουν ή εξουσιοδοτούν ιδιωτικούς ή δημόσιους φορείς να συμμετάσχουν και οι οποίες αναλαμβάνονται εκτός του εδάφους της Κοινότητας, λαμβάνονται υπόψη οι περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιπτώσεις αυτών των έργων. Φροντίζουν επίσης να μελετώνται και να υλοποιούνται τα εν λόγω έργα κατά τέτοιο τρόπο ώστε να συμβάλλουν στην αειφόρο ανάπτυξη και στην εξυπηρέτηση των ειδικών αναπτυξιακών αναγκών και στόχων των χωρών υποδοχής.
5. Κατά την εξέταση της έγκρισης των δραστηριοτήτων έργων, σύμφωνα με τα άρθρα 6 και 12 του Πρωτοκόλλου του Κυότο και τις αποφάσεις που εγκρίνονται βάσει αυτού, τα κράτη μέλη φροντίζουν ώστε οι δραστηριότητες έργων να καταλήγουν στα εξής:

- (α) γνήσια, μετρήσιμα και μακροπρόθεσμα οφέλη όσον αφορά τον μετριασμό της αλλαγής του κλίματος,
 - (β) μειώσεις των εκπομπών επιπλέον αυτών που θα λάμβαναν χώρα, εάν δεν αναλαμβανόταν η προτεινόμενη δραστηριότητα έργου, και
 - (γ) μεταφορά περιβαλλοντικής ασφαλούς και ορθής τεχνολογίας και τεχνογνωσίας.
6. Οι διατάξεις για την εφαρμογή των παραγράφων 1 έως 5 εγκρίνονται σύμφωνα με το άρθρο 23 παράγραφος 2.

"

3. Στο άρθρο 17, προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

"Οι πληροφορίες σχετικά με δραστηριότητες έργων, στις οποίες συμμετέχει ένα κράτος μέλος ή εξουσιοδοτεί ιδιωτικούς ή δημόσιους φορείς να συμμετάσχουν, που φυλάσσονται από την αρμόδια αρχή, τίθενται στη διάθεση του κοινού από την εν λόγω αρχή, υπό την επιφύλαξη των περιορισμών του άρθρου 3 παράγραφος 3 και του άρθρου 4 της οδηγίας 2003/4/EK."

4. Παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο μετά το άρθρο 17:

"Άρθρο 17α

Στρατηγική εκτίμηση των επιπτώσεων των εθνικών προγραμμάτων υλοποίησης της JI και του CDM

Τα κράτη μέλη προβαίνουν σε εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που ενδέχεται να προκύψουν από τις εθνικές στρατηγικές ή προγράμματά τους για την υλοποίηση των έργων, καθώς και σε διαβουλεύσεις με το κοινό, πριν από την έγκρισή τους σύμφωνα με την οδηγία 2001/42/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁷, και ιδίως το άρθρο 6."

5. Στο άρθρο 18, προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

"Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ιδίως τον συντονισμό μεταξύ του συντονιστικού κέντρου που ορίζουν για την έγκριση των έργων, σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο (α) του Πρωτοκόλλου του Κυότο, και της εθνικής αρχής που ορίζουν για την εφαρμογή του άρθρου 12 του Πρωτοκόλλου του Κυότο, αντιστοίχως, οι οποίες ορίζονται σύμφωνα με μεταγενέστερες αποφάσεις που εγκρίνονται βάσει του Πρωτοκόλλου του Κυότο."

6. Στο άρθρο 19 παράγραφος 3, προστίθεται η ακόλουθη φράση:

"Ο εν λόγω κανονισμός περιλαμβάνει επίσης διατάξεις που αφορούν τη μετατροπή των CER και ERU προς χρήση στο κοινοτικό σύστημα και την παρακολούθηση του επιπέδου της εν λόγω μετατροπής."

²⁷ Οδηγία 2001/42/EK της 27ης Ιουνίου 2001 σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων.

7. Το άρθρο 21 τροποποιείται ως εξής:

(α) Στην παράγραφο 1, η δεύτερη φράση αντικαθίσταται από τα εξής:

"Στην έκθεση αποδίδεται ιδιαίτερη προσοχή στις ρυθμίσεις για την κατανομή των δικαιωμάτων, τη μετατροπή των ERU και CER προς χρήση στο κοινοτικό σύστημα, τη λειτουργία των εθνικών μητρώων, την εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών για την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων, την εξακρίβωση, καθώς και σε θέματα σχετικά με τη συμμόρφωση προς την οδηγία και με τη φορολογική μεταχείριση των δικαιωμάτων, εάν υπάρχει."

(β) Η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από τα εξής:

"3. Η Επιτροπή οργανώνει ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρμοδίων αρχών των κρατών μελών όσον αφορά εξελίξεις σχετικές με θέματα κατανομής δικαιωμάτων, μετατροπής των ERU και CER προς χρήση στο κοινοτικό σύστημα, λειτουργίας μητρώων, παρακολούθησης, υποβολής εκθέσεων, εξακρίβωσης και συμμόρφωσης."

8. Παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο μετά το άρθρο 21:

"Άρθρο 21α

Σύμφωνα με την UNFCCC, το Πρωτόκολλο του Κυότο και οποιαδήποτε μεταγενέστερη απόφαση που εγκρίνεται για την εφαρμογή τους, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη καταβάλλουν προσπάθειες να υποστηρίξουν δραστηριότητες δημιουργίας υποδομής σε αναπτυσσόμενες χώρες και χώρες με μεταβατική οικονομία, ώστε να τις βοηθήσουν να επωφεληθούν πλήρως από την JI και τον CDM, κατά τρόπο που να ενισχύει τις στρατηγικές τους για αειφόρο ανάπτυξη, καθώς και να διευκολύνουν την ανάληψη υποχρεώσεων από πλευράς φορέων για τη μελέτη και την υλοποίηση έργων JI και CDM."

9. Το άρθρο 30 τροποποιείται ως εξής:

(α) Στην παράγραφο 2, προστίθεται το ακόλουθο σημείο

"(ια) τις επιπτώσεις των μηχανισμών έργων στις χώρες υποδοχής, και ιδίως στους αναπτυξιακούς τους στόχους, συμπεριλαμβανομένης της ενδεχόμενης κατάρτισης σχεδίων για κατασκευή μεγάλων υδροηλεκτρικών έργων JI και CDM που έχουν αρνητικές περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιπτώσεις."

(β) Η παράγραφος 3 διαγράφεται.

10. Στο παράρτημα V, προστίθεται το ακόλουθο σημείο:

"(13) Οι ελεγκτές που είναι διαπιστευμένοι σύμφωνα με τη διαδικασία και τα κριτήρια που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 761/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την εκούσια συμμετοχή οργανισμών σε κοινοτικό σύστημα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS), οι οποίοι διαθέτουν την αναγκαία εμπειρογνώμοσύνη και πείρα σε δραστηριότητες μετριασμού των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, δύνανται να είναι ελεγκτές για

δραστηριότητες έργων, επιλέξιμων στο πλαίσιο της Κοινής Εφαρμογής, που αναλαμβάνονται εντός της Κοινότητας."

Άρθρο 2
Εφαρμογή

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία το αργότερο έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2004. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις εν λόγω διατάξεις, οι τελευταίες αυτές περιέχουν παραπομπή στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια παραπομπή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της παραπομπής καθορίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των διατάξεων εσωτερικού δικαίου, τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία. Η Επιτροπή ενημερώνει τα άλλα κράτη μέλη σχετικά.

Άρθρο 3

Η παρούσα οδηγία τίθεται σε ισχύ την ημέρα της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 4
Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος